

GR421KOS003 - Έλος Ψαλιδίου

Περιγραφή

Το έλος Ψαλιδίου βρίσκεται περίπου 5 χιλιόμετρα ανατολικά - νοτιοανατολικά της πόλης της Κω. Έχει απογραφεί ως υγρότοπος από το ΕΚΒΥ με κωδικό GR421362000 και με το ίδιο όνομα (Ζαλίδης & Ματζαβέλας 1994) και περιλαμβάνεται στην απογραφή του WWF Ελλάς για τους υγρότοπους του Αιγαίου (Κατσαδωράκης & Παραγκαμιάν 2007). Πρόκειται για παράκτιο έλος υφάλμυρου νερού το οποίο στο παρελθόν λειτουργούσε ως μικρή αλυκή. Με το πέρασμα των χρόνων η επιφανειακή επικοινωνία του με τη θάλασσα διακόπηκε και το έλος πήρε τη σημερινή του μορφή. Η τροφοδοσία με γλυκό νερό πραγματοποιείται κυρίως από τις επιφανειακές απορροές. Το έλος Ψαλιδίου προστατεύεται με ΠΔ (ΦΕΚ 571/Δ/2006) και μαζί με τη λίμνη Κουκουναριών στην Σκιάθο (SK1003) είναι οι μόνοι υγρότοποι στο Αιγαίο για τους οποίους υπάρχει υποτυπώδης προστασία από καταπατήσεις και επιχωματώσεις αφού είναι οριοθετημένοι και προστατεύονται από φράχτη. Στην βορειοδυτική είσοδο λειτουργούσε μέχρι το 2006 περίπτερο ενημέρωσης και χώρος υποδοχής επισκεπτών. Ο υγρότοπος είναι σημαντικότατο ενδιαίτημα για δεκάδες πουλιά (Malsom & Ross 1995), για αρκετές νεροχελώνες (*Mauremys rivulata*, *Emys orbicularis*) αλλά και για τον νερολαφιάτη (*Elaphe quatuorlineata*) που ζει και τρέφεται στο έλος. Οι δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής είναι έντονες με κυρίαρχες τις καλλιέργειες, τη δόμηση και τον τουρισμό. Απαντώνται οι οικότοποι 72Α0 - Καλαμώνες και 1410 - Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*). Η βλάστηση είναι κυρίως υπερυδατική αποτελούμενη από αγριοκάλαμα (*Phragmites australis*) και βούρλα (*Juncus* sp., *carex* sp.), δενδρώδης με αυτοφυή και φυτεμένα αλμυρικά και θαμνώδης με λίγα άτομα πικροδάφνης και λυγαριές. Στα όρια του υγρότοπου υπάρχουν επίσης φυτεμένοι ευκάλυπτοι, λεύκες και φοινικοειδή. Οι σημαντικότερες απειλές για τον υγρότοπο και κυρίως για την πανίδα του, είναι η όχληση από τις γύρω τουριστικές εγκαταστάσεις. Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (GR4210008), Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR4210027) και σε Καταφύγιο Άγριας Ζωής (ΦΕΚ 982/Β/2000) ενώ όλη η ανατολική Κως είναι χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 1387/Β/2001). Τέλος, έχει εκδοθεί Π.Δ. που χαρακτηρίζει τον υγρότοπο ως περιοχή προστασίας της φύσης και ορίζει ζώνες προστασίας (ΦΕΚ 571/Δ/2006) ενώ όλη η περιοχή είναι Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Πορτόλου και συν. 2009). [Επίσκεψη για την απογραφή: Ν. Γεωργιάδης 5/2005, Κ. Παραγκαμιάν 1/2007].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Έλος
Φυσικός / Τεχνητός:	Φυσικός
Περιοχή (Ha):	19.79
Hydrological interaction with other wetland:	Όχι -
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Δεν υπάρχει εμφανές σημείο εξόδου του νερού
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	26 - 50
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Περιφέρεια:	Νοτίου Αιγαίου
Περιφερειακή ενότητα:	Δωδεκανήσου
Νησί:	Κως
Δήμος:	Κω
Coordinates (WGS84):	27.340239 E - 36.885573 N

Κατάσταση υγροτόπου

Κατάσταση υγροτόπου:	2 - Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο κυριαρχεί στο χώρο (>50%)
----------------------	---

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
H -- Διαπαλirroϊκά έλη. Συμπεριλαμβάνονται αλμυρόβαλτοι, αλίπεδα, φυσικές αλυκές, παλirroϊκά έλη υφάλμυρου και γλυκού νερού	> 95

Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Δημόσιο - Δημοτικό

Προηγούμενες καταγραφές

Κωδικός	Ονομασία περιοχής	Αναφορές
GR421362000	Έλος Ψαλιδίου	Ζαλίδης & Μαντζαβέλλας 1994

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας	Ειδική ζώνη διατήρησης	Κως: Ακρωτήριο Λούρος - Λίμνη Ψαλίδι - Όρος Δίκαιος - Αλυκή - Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη	GR4210008	99	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/A/2011)
Περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας	Ζώνη ειδικής προστασίας	Κως: Λίμνη Ψαλίδι-Αλυκή	GR4210027	99	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/A/2011)
Άλλες προστατευόμενες περιοχές	Καταφύγιο άγριας ζωής	Αγ. Φωκάς - Ψαλίδι - Καστέλο - Ηρακλής Νήσου Κω	K848	100	ΦΕΚ 982/B/2000
Άλλο περιβαλλοντικό καθεστώς	Άλλοι χαρακτηρισμοί	Υγρότοπος Ψαλιδίου	ΠΠΦ1	85	Π.Δ. (ΦΕΚ 571/Δ/2006)
Άλλο περιβαλλοντικό καθεστώς	Άλλοι χαρακτηρισμοί	Υγρότοπος Ψαλιδίου	ΠΖ2	15	Π.Δ. (ΦΕΚ 571/Δ/2006)
Αρχαιολογικό καθεστώς	Χωρίς καθορισμένες ζώνες	Αρχαιολογική περιοχή Δήμου Κω		100	Υ.Α. (ΦΕΚ 1387/B/2001)

CDDA protection status

κωδικός CDDA	Κατηγορία
GR07	Περιοχή προστασίας της φύσης
GR90	Περιφερειακή ζώνη περιοχής προστασίας της φύσης
GR95	Καταφύγιο άγριας ζωής

Ecosystem Services, Activities & Impacts

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημική υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Πολιτισμικές υπηρεσίες	Τουρισμός και αναψυχή		

Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Παροχή ενδιαιτημάτων

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
010 = Διατήρηση οικότοπων	Μεσαία
020 = Διατήρηση φυσικών πόρων	Μεσαία
030 = Διατήρηση ειδών	Μεσαία
421 = απόρριψη οικιακών απορριμμάτων	Μικρή
501 = μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές	Μεσαία
606 = πάρκο αναψυχής	Μεσαία
622 = πεζοπορία, ιππασία, και μη-μηχανοκίνητα οχήματα	Μεσαία
690 = Άλλες δραστηριότητες αναψυχής και τουρισμού	Μικρή
701 = ρύπανση νερού	Μικρή
803 = επιχωμάτωση χαντακιών, τελμάτων, στερνών, βάλτων	Μικρή

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεσαία
106 = εντατικές καλλιέργειες	Μεγάλη
140 = Βόσκηση	Άγνωστη
402 = ασυνεχής δόμηση	Μεσαία
410 = Βιομηχανικές / Εμπορικές περιοχές	Μικρή
430 = Αγροτικές (γεωργικές) κατασκευές	Μεσαία
502 = οδικό δίκτυο	Μεσαία
600 = Εγκαταστάσεις αθλητισμού / αναψυχής	Μεσαία

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
AN- = Αύξηση θορύβου	Μεγάλη
EI- = Αύξηση άλλων κοινωνικο-οικονομικών αξιών	Μικρή
EU- = Αύξηση στο δυναμικό για τουρισμό/αναψυχή	Μεγάλη
PSO = Ρύπανση από αστικά απόβλητα άγνωστης έκτασης/διάρκειας	Μικρή
WR- = Τροποποίηση της κανονικής ροής	Μικρή

Οικότοποι & Βλάστηση**Τύποι οικότοπων**

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
1410 Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)	5 - 25
72A0 Καλαμώνες	26 - 50

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	5 - 25
Υγρολιβαδική	5 - 25
Υπερυδατική	26 - 50

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Carex sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Eucalyptus sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Juncus sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Nerium oleander	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Phoenix sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Phragmites australis	Κυρίαρχο	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Populus sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Tamarix sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Vitex agnus-castus	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Ardea alba L., 1758	1-10	Άγνωστο	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Ardea cinerea L., 1758	1-10	Άγνωστο	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Phoenicopterus roseus Pallas, 1811	10-100	Δεν φωλιάζει	N. Γεωργιάδης 18.05.2005

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Elaphe quatuorlineata (Lacep?de, 1789)	Κοινό	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Emys orbicularis (Linnaeus, 1758)	Κοινό	N. Γεωργιάδης 18.05.2005
Mauremys rivulata (Valenciennes, 1833)	Κοινό	N. Γεωργιάδης 18.05.2005

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Pelophylax bedriagae (Camerano, 1882)	Παρόν	N. Γεωργιάδης 18.05.2005

Αναφορές

Malsom, R., and B. Ross. 1995. Wetland Avifauna in Kos. AKSPE, Kos, Greece. 20pp.

Ζαλίδης, Χ. Γ., και Α. Μαντζαβέλλας (συντονιστές έκδοσης). 1994. Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (Πρώτη προσέγγιση). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 587 σελ.

Κατσαδωράκης, Γ., και Κ. Παραγκαμιάν. 2007. Απογραφή των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου: Ταυτότητα, οικολογική κατάσταση και απειλές. Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση - WWF Ελλάς, Αθήνα. 392 σελ.

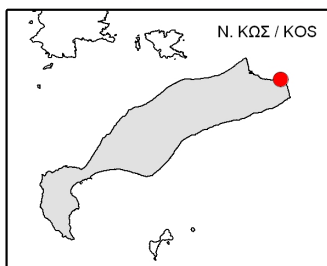
Πορτόλου, Δ., Σ. Μπουρδάκης, Χ. Βλάχος, Θ. Καστρίτης και Τ. Δημαλέξης (επ.). 2009. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 497 σελ.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

KOS003 - Έλος Ψαλιδίου / Psalidi marsh

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 40 80 160 240 m

Όρια υγροτόπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece